

повеля на българския царь: **И поставише оулаа (сѣмѣ) Геворгію** (гр. текстъ: τὴν βούλαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου) и **влизь море при кладѣнца, идѣже вѣ ископанъ прѣжѣ ав'ваа Филиппъ и ав'ваа Іωанъ, и поставиша вѣлаагъ (σημάδιον) сѣмѣ Геворгію** ѿ вѣсток, а Филиппу ѿ западѣ. **И поидоше вжъ поток' влизь кровѣ Іωан'нова, гліени пирѣт, изь водолоу на потоць, камень вѣликъ, и тоу поставише оулаа (сѣмѣ) Геворгію** (τὴν βούλαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου) **новѣлаа цѣкаа Іωанна влаго-чѣстиваго Трънов'скаго и златаа пачатаа** (гр. преводъ: τὸ πρόσταγμα τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Τουρνάβου καὶ χρυσόβουλα)³⁸⁾. По-нататкъ се споменува още веднѣжъ името на Иванъ Асѣня II: **И повѣлаа цѣкаа, поидоше по пѣты влаго-чѣтѣваго цѣа Іωана Трънов'скаго, златаа пачатаа** (гр. преводъ: Καὶ τὸ βασιλικὸν πρόσταγμα ἐπήγαγεν τὴν στρατὸν τοῦ εὐσεβεστάτου βασιλέως Ἰωάννου τοῦ Τουρνάβου χρυσόβουλλα³⁹⁾). Съобщава се сжщо, че сръбскиятъ краљ Стефанъ Душанъ (1331—1355) посетилъ Св. Гора презъ 1351 г.⁴⁰⁾ и поискалъ, между другото, отъ тогавашния зографски игумень Григория да му представи даденитѣ на монастыра хрисовули. Съставительтъ на „Сводната грамота“ пише: **И принесе е мѣ игѣмень дваа хрѣсоволиа, еднѣнь гръчъскы, а дрѣгы вьлгар'скы** (καὶ τὸν ἕφερον ὁ καθηγούμενος δύο χρυσόβουλα ἓνα ρωμαϊκὸν καὶ ἄλλο βουλγάρικον)⁴¹⁾. Стефанъ Душанъ започналъ да чете, но „нич'тѣво нѣ може разсѣдити“, понеже сжществувала запрета „отъ благочестивитѣ царе и освещени патриарси“ да не се докосва никой до монастыр-

³⁸⁾ Ивановъ, п. с., с. 542; Gelzer, ib., p. 526, 91—100; Соловьев — Мошин, п. с., сс. 362—364.

³⁹⁾ Ивановъ, п. с., с. 543; Gelzer, ib., p. 527, 132—133; Соловьев — Мошин, п. с., сс. 366—367.

⁴⁰⁾ За това посещение вж. у Ивановъ, п. с., с. 543 бел. 1. Датата е ясно посочена: 6859 = 1351 г. Такова посещение не е известно, а се знае за посещението въ края на 1347 г. и началото на 1348 г.; вж. В. л. А. Мошин — М. А. Пурковић, Хиландарски игумани средняго века (Скопье 1940), с. 72 сл.; вж. сжщо Т. Флоринскій, Южные славяне и Византия во второй четверти XIV вѣка, II (СПб 1882), сс. 121 сл., 134 сл. Краљътъ и кралицата прекарала въ Света Гора около четири месеца. Дали не трѣбва датата ΣΩΝΘ (индиктъ λ) да се поправи на ΣΩΝΖ (6856=1348 г.) индиктъ Α ?

⁴¹⁾ Ивановъ, п. с., сс. 543/4; Gelzer, ib., p. 527, 139 sqq.; Соловьев — Мошин, п. с., сс. 366—367.